

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotuniu za 2019 r.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która została powołana w celu udzielania wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej poprzez własne zaangażowanie i współpracę z pracownikami socjalnymi oraz instytucjami do tego powołanymi. Celem współpracy jest poprawa własnego życia oraz integrowanie się ze społeczeństwem. Brak współudziału i aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów może stanowić podstawę do zmniejszenia pomocy bądź odmowy udzielenia pomocy.

I. ZAKRES DZIAŁANIA OŚRODKA

Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje zadania w szczególności w zakresie:

- 1) pomocy społecznej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) z zakresu pomocy społecznej z uwzględnieniem podziału na następujący typ zadań:
 - a) zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym,
 - b) zadania własne gminy
Zadania własne Ośrodek realizuje na podstawie Uchwały Nr XIII/77/00 Rady Gminy w Kotuniu z dnia 6 marca 2000 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotuniu do przyznawania i udzielania świadczeń pomocy społecznej z zadań własnych gminy oraz upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej Nr OK.0113/3/04 z dnia 04.05.2004 r.
 - c) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane na podstawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do podejmowania decyzji administracyjnych z zakresu zadań zleconych (Uchwała Nr VIII/55/91 Rady Gminy w Kotuniu z dnia 21 marca 1991 r.
- 2) świadczeń rodzinnych, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.) Ośrodek wykonuje powyższe zadanie na podstawie Upoważnienia Wójta Gminy Kotuń w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowania i podpisywania decyzji w sprawach o świadczenia rodzinne nr OK.0113/2/04 z dnia 4.05.2004 r.
- 3) świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym alimentów (Dz.U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.). Ośrodek wykonuje powyższe zadanie na podstawie Upoważnienia Wójta Gminy Kotuń nr ROP 0113/3/08 z dnia 08.08.2008 r. do prowadzenia postępowania w sprawach ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania decyzji w tych

sprawach, Uchwały Nr XX/108/08 Rady Gminy w Kotuniu z dnia 29 września 2008 r. w sprawie upoważnienia do załatwiania spraw indywidualnych z zakresu administracji publicznej, w tym do wydawania decyzji administracyjnych i postanowień w sprawach dot. pomocy osobom uprawnionym do alimentów. oraz Uchwały Nr XXIV/145/09 Rady Gminy w Kotuniu z dnia 23 lutego 2009 r. w sprawie udzielenia upoważnienia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

- 4) zasiłków dla opiekunów, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2017 r. poz. 2092) Ośrodek wykonuje powyższe zadanie na podstawie Zarządzenia Nr 27/2014 Wójta Gminy Kotuń z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dla opiekunów.
- 5) przyznania Karty Dużej Rodziny zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1390 ze zm.) Ośrodek realizuje powyższe zadanie na podstawie Zarządzenia Nr 32/2014 r. Wójta Gminy Kotuń z dnia 20 czerwca 2014 r. w sprawie upoważnienia kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotuniu do prowadzenia postępowań w sprawach związanych z przyznaniem Karty Dużej Rodziny, w tym wydawania decyzji administracyjnych.
- 6) przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r. poz. 218. Zadania w tym zakresie były realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Kotuń na lata 2019-2023 przyjętego Uchwałą Nr V//2019 Rady Gminy Kotuń z dnia 25 lutego 2019 r.
- 7) wsparcia rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.) Zadania w tym zakresie były realizowane na podstawie Uchwały Nr XIV/90/12 Rady Gminy Kotuń z dnia 20 lutego 2012 r. w zakresie wyznaczenia Ośrodka do realizacji zadań wynikających z wspierania rodziny oraz Zarządzenia Nr 58/2012 Wójta Gminy Kotuń z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotuniu upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.
- 8) profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należących do zadań własnych gminy zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277)
- 9) przeciwdziałania narkomanii zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 poz. 852 ze zm..)

Zadania wymienione w punkcie 8 i 9 były realizowane zgodnie z Uchwałą Nr XVII.111.2019 Rady Gminy Kotuń z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii na 2020 r.

- 10) dożywiania – Program Pomoc Państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2013 r. (M.P. z 2013 r. Nr 221 poz. 1024)
- 11) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510 ze zm. oraz Upoważnienia Wójta Gminy Kotuń Nr ROP 070.3.2015 z dnia 31.03.2015 r. w sprawie upoważnienia kierownika Ośrodka do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób innych niż ubezpieczone.
- 12) Ustawy z dnia 11 lutego 2006 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2019 r. poz. 2407). Zadania w tym zakresie były realizowane na podstawie Zarządzenia Nr 12.2016 Wójta Gminy Kotuń z dnia 22 lutego 2016 r. w sprawie wyznaczenia jednostki organizacyjnej właściwej do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego oraz upoważnienia kierownika tej jednostki do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w tym zakresie.
- 13) Inne zadania na podstawie Uchwał Rady Gminy , zawartych umów i porozumień.

II . STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB	W PRZELICZENIU NA PEŁNE ETATY
OGÓŁEM	10	10
z tego:	1	1,00
kierownicy		
pracownicy socjalni ogółem	4	4,00
specjalista pracy socjalnej	4	4,00
pracownik socjalny	0	0,00
w tym:	4	4,00
w rejonach opiekuńczych		
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	1	1,00
główna księgowa	1	1,00
kasjerka	0	0
Inspektorzy ds. świadczeń rodzinnych i FA	2	2,00
Asystent rodziny	1	1,00

Ponadto na umowę zlecenie Ośrodek zatrudnia:

- 1) psychologa (10 godz. tygodniowo)

- 2) opiekunkę domową (40 godz. tygodniowo w zależności od potrzeb)
- 3) 2 terapeutów świadczących Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze (po 15 godz. miesięcznie)

III. ŚWIADCZENIA RODZINNE

System świadczeń rodzinnych jest systemem poza ubezpieczeniowym zorganizowanym na zasadzie zaopatrzeniowej, finansowanym z budżetu państwa. W Gminie Kotuń realizacją świadczeń rodzinnych zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W ramach realizacji świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą z dnia 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych świadczenia rodzinne pobierało w 2019 r. 581 rodzin.

Ogółem na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny wydatkowano 3.248 532,82 zł.

W ramach realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych przyjętych zostało 642 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i tyle samo zostało wydanych decyzji dotyczących ustalenia prawa do w/w świadczeń.

W ramach realizacji ustawy o osobom uprawnionym do funduszu alimentacyjnego wpłynęło 37 wniosków o ustalenie prawa do funduszu alimentacyjnego i tyle samo zostało wydanych decyzji dotyczących ustalenia prawa do w/w świadczeń.

Rodzaje świadczeń i środki finansowe na ten cel przedstawiają się następująco:

- zasiłki rodzinne przyznane dla 385 rodzin w tym na 828 dzieci **937 283,09 zł.**
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka otrzymały 34 osoby na kwotę **32 535,68 zł**
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przyznano 34 osobom na kwotę **88 201,71 zł**
- dodatki z tytułu samotnego wychowywania dziecka zostały przyznano 35 osobom na kwotę **64 677,23 zł**
- dodatki z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego otrzymywało 51 osób na kwotę **55 298,20 zł**
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przyznano 547 osobom na kwotę **46 857,54 zł**
- dodatki na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła przyznano 8 rodzinom na kwotę **7 844,86 zł**
- dodatki na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w których znajduje się szkoła przyznano 131 rodzinom na kwotę **73 233,04 zł**
- dodatki z tytułu wychowywania w rodzinie wielodzietnej otrzymało 112 rodzin na kwotę **139 444,41 zł**
- zasiłki pielęgnacyjne zostały przyznane dla 195 osób na kwotę **404 514,00 zł**
- świadczenia pielęgnacyjne otrzymało 32 osoby na kwotę **604 679,00 zł**

- specjalny zasiłek opiekuńczy przyznano 16 osobom na kwotę **65 412,00 zł**
- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka otrzymało 71 rodzin na kwotę **71.000,00 zł**
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego otrzymało 26 rodzin na kwotę **163 478,72 zł**
- liczba dłużników alimentacyjnych w gminie – **33 osób**
- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznym oraz na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników opłacono za 29 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na kwotę **144 465,00 zł**
- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznym oraz na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników opłacono za 11 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy **20 578,25 zł**
- świadczenia rodzicielskie pobierało 88 kobiet na kwotę **240 935 zł.**

Ponadto opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne za 21 osób pobierających świadczenia opiekuńcze na kwotę **26 919,00 zł.**

IV. Świadczenia wychowawcze.

Ogółem na świadczenia wychowawcze wydatkowano 8 153 500,00 zł.

Od 2016 r. w tutejszym Ośrodku realizowany jest Program RODZINA 500+, który gwarantuje regularne wsparcie dla rodziców wychowujących dzieci.

- świadczenia wychowawcze w 2019 r. wypłacono 990 rodzinom na 1.703 dzieci w łącznej kwocie **8 047 329,61 zł.**

V. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do 18 roku życia, a w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia lub w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności bez względu na wiek przy spełnieniu kryterium dochodowego. Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi. Organ właściwy wierzyciela wydaje po zakończeniu okresu świadczeniowego decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika należności z tytułu otrzymanych przez osoby uprawnione do alimentów.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej. Postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego ma na celu poprawę skuteczności w egzekwowaniu zaległych alimentów.

W ramach realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:

- rozliczano należności dłużników alimentacyjnych poprzez ustalanie zadłużeń dłużników alimentacyjnych (liczba dłużników w gminie – 33)
- rozliczono wpłaty od komorników sądowych oraz dłużników alimentacyjnych w łącznej liczbie 201 wpłat na łączną kwotę **66 564,83 zł.**
- skierowanych zostało 12 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych do organów właściwych z terenów innych gmin.
- przeprowadzono 27 wywiadów z dłużnikami alimentacyjnymi, w trakcie których odebrano od nich oświadczenia o stanie majątkowym oraz sytuacji rodzinnej i finansowej dłużników
- przekazano komornikowi sądowemu 27 informacji mających wpływ na egzekucję należności pochodzących z wywiadu alimentacyjnego, a także otrzymanych od wierzycieli oraz wynikających z posiadanych przez GOPS dokumentów
- zobowiązano 13 dłużników do zarejestrowania się w PUP jako bezrobotny lub poszukujący pracy, po czym skierowano 10 informacji o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników
- wszczęto 9 postępowań o uznaniu dłużników za uchylających się od zobowiązań
- skierowano 18 zawiadomień do Policji o popełnieniu przestępstwa
- skierowano do komorników sądowych 11 zapytań dotyczących posiadanych informacji o dłużnikach alimentacyjnych

W 2019 r. Ośrodek prowadził postępowanie administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, w wyniku których odzyskał **13 118,00 zł.** , w tym do budżetu Państwa przekazano 2 004,00 zł.

VI. Karta Dużej Rodziny

W ramach realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny przyjęto 276 wniosków o wydanie karty złożonych przez 276 rodzin. W związku z przyjętymi wnioskami wydanych zostało 475 Kart Dużej Rodziny. łączny koszt realizacji wynosi **1 620,49 zł.**

VII. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Ponadto opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne za 21 osób pobierających świadczenia opiekuńcze na kwotę **26 919,00 zł.**

VIII. POMOC SPOŁECZNA

W 2019 r. system pomocy społecznej objął wsparciem 271 rodzin, których przebywało 763 osoby. Rodziny te korzystały z szeroko rozumianej pomocy społecznej tj. pomocy finansowej, pracy socjalnej, poradnictwa psychologicznego, pomocy w załatwianiu spraw w urzędach, sądach, orzecznictwie do spraw niepełnosprawności, ustalania uprawnień do rent, emerytur. Ponadto pracownicy Ośrodka przeprowadzali wywiady alimentacyjne dla innych ośrodków, wydawali opinie i informacje po przeprowadzeniu wywiadu dla PCPR, Policji, sądów i innych uprawnionych instytucji.

Wśród klientów Ośrodka dominują osoby mające trudności z funkcjonowaniem społecznym, u których występują problemy rodzinne, zdrowotne i prawne. Wiele rodzin szuka w Ośrodku Pomocy informacji na temat możliwości skorzystania ze swoich uprawnień, możliwości formalnych rozwiązań

swoich problemów, oczekują wsparcia i zrozumienia. Każda osoba zgłaszająca się osoba jest obsługiwana przez pracownika socjalnego w sposób profesjonalny i zgodnie z etyką zawodową stara się pomóc w rozwiązywaniu problemów

W Gminie Kotuń wg stanu na dzień 31.12.2019 r. zamieszkiwało 8 499 osób. Z dokonanej analizy wynika, że 8,97 % mieszkańców zostało objętych pomocą społeczną.

Głównymi powodami przyznania świadczeń są:

POWODY PRYZNANIA POMOCY

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
UBÓSTWO	1	163	428
SIEROCTWO	2	1	3
BEZDOMNOŚĆ	3	4	4
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	24	136
W TYM:	5	18	111
WIEŁODZIETNOŚĆ			
BEZROBOCIE	6	51	161
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	85	171
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	122	251
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	147	445
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	21	57
RODZINY WIEŁODZIETNE	11	21	119
PRZEMOC W RODZINIE	12	2	8
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0
ALKOHOLIZM	14	51	110
NARKOMANIA	15	1	4
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	2	2

TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	17	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	4	9
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	1	4
KLĘSKA ŹYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0

1. W 2019 r. do pomocy społecznej wpłynęło 899 wniosków.
2. Wszczęto 899 postępowań administracyjnych zakończone wydaniem decyzji administracyjnej (pomoc wymienioną w punktach 3- 12)
3. Ze specjalistycznych usług opiekuńczych (terapia dzieci autystycznych oraz niepełnosprawnego intelektualnie) skorzystały 2 rodziny (2 dzieci) z 12 osobami w rodzinach w łącznej ilości 353 godzin. Na w/w świadczenia wydatkowano **12 179 zł.**
4. Wyplacono zasiłki stałe z tytułu niepełnosprawności lub wieku 44 osobom o liczbie osób w rodzinach 52. łącznie było to 427 świadczeń na łączną kwotę **237 713 zł.**
5. Wyplacono zasiłki okresowe z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby i niepełnosprawności 34 osobom o liczbie osób w rodzinie 84. łącznie było to 91 świadczeń w wysokości **43 384 zł.**
6. 16 osób o liczbie osób w rodzinach 18 objęto usługami opiekuńczymi z powodu długotrwałej choroby i wieku powodujących niesamodzielność w codziennym funkcjonowaniu. Wykonano 5088 godzin usług o łącznej wartości **125 967 zł.**
7. Wyplacono zasiłki celowe na łączną kwotę **182 350 zł** – 151 osobom, o liczbie osób w rodzinach 400.
8. W szczególnych przypadkach spowodowanych długotrwałą chorobą oraz wysokimi kosztami leczenia wyplacono zasiłki celowe specjalne 47 osobom o liczbie osób w rodzinach 76 na łączną kwotę **22 165 zł.**
9. Przeprowadzono postępowania administracyjne związane z odpłatnością 9 osób: chorych psychicznie oraz niepełnosprawnych ruchowo w Domach Pomocy Społecznej. Poniesiono odpłatność za pobyt w/w osób w DPS-ach w wysokości **261 198 zł.** Pełen koszt odpłatności za pobyt wyniósł w zależności od typu domu pomocy społecznej w granicach 2 800- 3 799,45 zł miesięcznie, natomiast gmina ponosiła odpłatność w wysokości 1 815,56 do 3 084,45 zł miesięcznie. Wydatki ponoszone przez gminę stanowią uzupełnienia odpłatności mieszkańców DPS.
10. W ramach Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2019 r. objęto 487 osób (w tym dzieci korzystające z bezpłatnych obiadów w szkołach) z 137 rodzin o liczbie osób w rodzinie 484 w tym:
 - a) bezpłatnym dożywianiem w szkołach objęto 222 dzieci z 95 rodzin, o łącznej liczbie osób w rodzinach 442. łącznie wydano 17 636 posiłków na kwotę **113 914 zł.** Przeciętny koszt posiłku to około 6,46 zł.
 - b) pomoc finansową z programu Dożywianie otrzymało 140 osób z 137 rodzin o liczbie osób w rodzinach 387. Wyplacono 283 świadczeń o średniej wysokości zasiłku około 470 zł na łączną kwotę **132 850 zł.**

11. Z 2 osobami (wykonującymi prace społecznie-użyteczne) zawarto kontrakty socjalne, z czego dokonano oceny realizacji i zakończono 2 z nich.
12. Za 41 osób pobierających zasiłek stały opłacono składki zdrowotne w kwocie **20 695 zł**.
13. Pracownicy socjalni uczestniczyli w 21 interwencjach, w których zachodziło zagrożenie zdrowia i życia osób potrzebujących pomocy. W trakcie interwencji wielokrotnie pracownicy byli narażeni na agresję ze strony osób w stosunku do których podjęto interwencję oraz psów.
14. Z działalności ośrodka sporządzana jest szeroka sprawozdawczość. Za 2019 r sporządzono 148 sprawozdań dotyczących pomocy społecznej, 13 sprawozdań dotyczących świadczeń rodzinnych, 20 sprawozdań dotyczących świadczeń wychowawczych, 4 sprawozdania dotyczące funduszu alimentacyjnego, 9 sprawozdań z Karty Dużej Rodziny oraz 10 sprawozdań dotyczących DS.
15. 19 osobom przyznano świadczenie zdrowotne finansowane ze środków publicznych oraz sporządzono do każdej ze spraw metrykę sprawy.
16. 49 rodzinom z 206 osobami w rodzinie udzielono pomocy psychologicznej.
17. Sporządzono 58 wywiadów alimentacyjnych na potrzeby innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz opinie na zlecenie PCPR i Sądu.

1. PRACA SOCJALNA.

Pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależniona od posiadanego dochodu. Praca socjalna skierowana jest na przywróceniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. Praca socjalna jest działalnością zawodową opartą na relacji pracownika socjalnego z klientem. To klient i jego problem warunkują powstanie relacji pomocy oraz podjęcie działań naprawczych. Klienci trafiają do pracownika socjalnego w bardzo różny sposób i kierują nimi różne motywacje. Poszukując możliwości wyjścia z trudnej sytuacji są otwarci na współpracę z pracownikiem socjalnym. Mają duże oczekiwania wobec niego i instytucji pomocy, jednak równocześnie mają świadomość konieczności własnego udziału w procesie zmiany swojej sytuacji. Inną grupę stanowią klienci, którzy od instytucji pomocy społecznej oczekują naprawienia ich sytuacji życiowej, traktując oferowane świadczenia, jako im należne i reprezentują postawę roszczeniową wobec pracownika socjalnego. Nie chcą współpracować z pracownikiem socjalnym, oczekują pomocy i rozwiązywania ich problemów bez ich udziału. Wielu klientów pomocy społecznej nie wykazuje zainteresowania i motywacji do zmiany swojej sytuacji. Część z nich nie ma odpowiednich umiejętności do zajęcia się swoimi sprawami. Rodziny są bezradne w prowadzeniu gospodarstwa domowego i organizacji dnia codziennego. Dziedziczna staje się bieda i bierna postawa wobec pracy i nauki. Sposobem na życie jest umiejętnie pozyskiwanie różnorodnych świadczeń. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej starają się zmieniać te postawy i wskazywać klientom konieczność przejęcie przez nich odpowiedzialności za siebie i swoją rodzinę. W 2019 pracą socjalną objętych zostało 253 rodziny (681 osób w rodzinie) W 2019 r praca socjalna była świadczona m.in. w zakresie wspierania w uzyskiwaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji m.in. polegała na pomocy w wypełnianiu wniosków, informowaniu o różnych uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego.

Inne najczęściej występujące formy pracy socjalnej:

1. Rozmowy wspierające i motywujące (w szczególności rodzin ubogich i dotkniętych alkoholizmem, osób zwolnionych z zakładu karnego) -216 rodzin
2. Pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności -85 rodzin
3. Informowanie o przysługujących uprawnieniach -216 rodzin
4. Organizowanie wsparcia psychologicznego- 49 rodzin
5. Współpraca z kuratorem – 31 rodzin
6. Pomoc w uzyskiwaniu świadczeń (emerytalno- rentowych, alimentów, itp.)- 68 rodzin
7. Współpraca z instytucjami i organizacjami (Policja, PCPR, PUP, Sąd, itp.) – 78 rodziny
8. Motywowanie do zapewnienia dzieciom letniego wypoczynku- 50 rodzin
9. Współpraca ze szkołą, pedagogiem szkolnym- 163 rodziny
10. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (wysyłanie cv, korzystanie z Internetu, kserowanie dokumentów, wyszukiwanie wolnych miejsc pracy)- 51 rodzin
11. Uczenie racjonalnego wydatkowania budżetu domowego- 147 rodzin
12. Pomoc osobie bezdomnej w rozwiązywaniu problemu uzależnień i schronienia – 4 rodziny
13. Wsparcie rodzin w zakresie ochrony macierzyństwa- 24 rodziny
14. Pomoc osobom długotrwale chorym i niepełnosprawnym w załatwianiu spraw urzędowych - 122 rodziny
15. Wspieranie rodzin w wyniku zdarzenia losowego – 4 rodziny
16. Reprezentowanie podopiecznych GOPS w instytucjach tj. szpital, ZOL, hospicjum, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności itp. – 85 rodzin.

IX. PIECZA ZASTĘPCZA

Podstawę prawną działań w zakresie pieczy zastępczej stanowi ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawodawca wyróżnił dwie formy pieczy zastępczej: rodzinną pieczę zastępczą oraz instytucjonalną pieczę zastępczą. Rodzinną pieczę zastępczą tworzą rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe, rodziny zastępcze zawodowe oraz rodzinne domy dziecka, jednak na terenie powiatu Siedleckiego nie funkcjonuje Rodzinny Dom Dziecka. Z uwagi na umieszczenie 8 dzieci w 7 rodzinach zastępczych oraz za 1 dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej Gmina w ramach współfinansowania wydatków z Powiatem wydatkowała łącznie **59.630,01 zł**.

W przypadku, gdy Ośrodek Pomocy poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy i następnie wnioskuje do kierownika Ośrodka o przydzielenie temu rodzicowi asystenta rodziny. W omawianym okresie sprawozdawczym z terenu Gminy Kotuń wsparciem asystenta rodziny zostało objętych 10 rodzin, w tym 15 dzieci w tych rodzinach.

Dokumentacja prowadzona przez asystenta rodziny:

- zgoda na współpracę z rodziną
- analiza sytuacji rodziny
- plan pracy z rodziną
- karta informacyjna rodziny
- analiza sytuacji szkolnej dziecka
- karta czasu pracy z rodziną

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kotuniu zgodnie z umową zawartą pomiędzy Wojewodą Mazowieckim a Wójtem Gminy Kotuń, realizował działania w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2019r.” Na realizację zadania wydatkowano dotację w wysokości **18.220,50 zł.**, natomiast wkład własny wynosił **36.363,27 zł.** Ogółem w ramach realizowanego zadania poniesiono koszt w wysokości **54.585,77 zł.**

Głównym celem zadania było zatrudnienie asystenta rodziny, który realizował pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do podniesienia samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności. Bardzo ważnym jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co służy rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków- rodziców i dzieci. Rodzina bowiem jest podstawowym środowiskiem jakie powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenia niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, powodujące groźne dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbania, bezradność, mogą prowadzić do konieczności objęcia dzieci opieką zastępczą. Jednym z narzędzi pracy z rodziną w takiej sytuacji jest wprowadzenie do niej asystenta rodziny.

X. PRZEMOC

W ramach procedury Niebieskiej Karty w 2019 r. wszczęto 24 nowych procedur. Powołano 18 Grup Roboczych do pracy z nowymi rodzinami z problemem przemocy. Ponadto członkowie GR pracują z rodzinami, u których w/w procedurę wszczęto w poprzednich latach (łącznie w 2019r. zajmowano się 37 NK). W sumie w 2019 r. odbyło się 119 spotkań GR i 25 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. W spotkania Grup Roboczych w dużej mierze zaangażowani są pracownicy socjalni, którzy uczestniczą w każdym spotkaniu, monitorują sytuację w rodzinach, przeprowadzają wielokrotnie rozmowy motywujące zarówno osobę stosującą przemoc jak i doznającą przemocy. W ramach swoich obowiązków służbowych pracownicy socjalni kilkadziesiąt godzin rocznie zajmują się pracą z rodziną i tak np. pierwsze spotkanie z osobami potrzebującymi pomocy zajmuje ok. 4 godziny. Procedura Niebieskiej Karty to nie tylko mozolna , wręcz „szyfrowa” praca z rodzinami ale również olbrzymi pakiet biurokracji, który z mocy ustawy został nałożony na pracowników GOPS. Jednateczka procedury NK prowadzona w rodzinie to plik dokumentów, notatek, wezwań. Zamknięcie procedury w rodzinie nie kończy współpracy z rodziną, pracownik w dalszym ciągu utrzymuje kontakt z rodziną.

XI. PRACE SPOŁECZNIE-UŻYTECZNE

Od 2013 roku na terenie Gminy Kotuń są prowadzone prace społecznie- użyteczne, które wykonują osoby bezrobotne, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siedlcach. W 2019 roku w okresie marzec - listopad w ramach zawartego porozumienia o współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach do wykonywania prac zostały zakwalifikowane 2 osoby bezrobotne, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Osoby te wykonywały prace porządkowe mające na celu utrzymanie czystości ulic, obiektów i konserwację chodników na terenie Gminy Kotuń. Dla pracowników zakupiono rękawiczki ochronne, kamizelki odblaskowe oraz sprzęt niezbędny do utrzymania porządku i czystości m.in. , grabie, sekatory i benzynę niezbędną do koszenia trawy. Na terenach zielonych w/w kosili trawę , grabili, wycinali krzewy i wykonywali ogólne prace ogrodniczo-

konserwatorskie. Pracownik socjalny monitorował pracę w/w po czym zapisywał godziny pracy na liście obecności podpisywanej przez każdą osobę oraz serwisował sprzęt.

Pracownicy socjalni wielokrotnie zmagali się z problemem alkoholowym pracowników oraz musieli motywować do systematycznego stawiania się w miejscach pracy oraz wyrobienia normy godzinnej wymaganej w danym miesiącu kalendarzowym. Ponadto motywowali do utrzymywania odpowiedniej higieny ciała pracowników.

XII. PROJEKT „DOBRA PORA NA AKTYWNEGO SENIORA”

Od 1 stycznia 2018 r. Gmina Kotuń w partnerstwie z Gminą Zbuczyn – Liderem realizowała projekt pt. „Dobra pora na aktywnego seniora” dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Działanie 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej, Poddziałanie 9.2.1 Zwiększenie dostępności usług społecznych.

Projekt był realizowany w partnerstwie przez gminą Zbuczyn, Siedlce, Skórzec, Wiśniew i Kotuń.

Realizatorami projektu były Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej.

Cel głównym projektu było:

Zwiększenie dostępu do usług społecznych osobom starszym w wieku poprodukcyjnym zamieszkującym na terenie jednej z 5 Gmin powiatu siedleckiego (Zbuczyn, Siedlce, Skórzec, Wiśniew, Kotuń) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez udział w zajęciach Klubu Seniora.

W każdej z gmin został utworzony Lokalny Klub Seniora. W ramach prowadzonych Klubów były realizowane następujące programy:

- **Programu prozdrowotny**, który obejmował wykłady/spotkania ze specjalistami, tj. dietetykiem, trenerem żywienia, lekarzami, rehabilitantami w zależności od potrzeb seniorów, zajęcia z artterapii, zajęcia z terapii tańcem i ruchem, zajęcia z muzyki. Realizacja programu ma na celu nabycia świadomości wśród uczestników projektu w zakresie podstawowych kategorii zachowań prozdrowotnych związanych ze zdrowiem fizycznym, psychospołecznym, prewencją zdrowotną i unikaniem zachowań ryzykownych, szkodliwych, pobudzenie seniorów do działania, zmniejszenie niepokoju, nawiązywanie komunikacji i kontaktów społecznych przy równoczesnej poprawie koordynacji ruchowej.
- **Program edukacyjny**, który był realizowany w formie zajęć edukacyjnych „E-Senior”, zajęć dotyczących bezpieczeństwa seniorów. Zakres spotkań/zajęć miał na celu przekazanie informacji na temat zagrożeń i niebezpieczeństw dotyczących osoby starsze w życiu codziennym i społecznym, tj. metody i oszustwa stosowane wśród osób starszych, bezpieczeństwo na drodze i w domu. Zostaną wprowadzone elementy zwiększające poczucie bezpieczeństwa osób starszych „Koperta życia” – czyli dostęp do informacji o seniorze w razie zagrożenia jego zdrowia lub życia.
- **Program aktywności społecznej**, który obejmował zajęcia rozwijające umiejętności i zainteresowania, tj. fotografia, brydż, rękodzieło, hafciarstwo, kulinaria i inne wg. zainteresowań seniorów. Odbyły się także wyjazdy integracyjno – aktywnościowe oraz prezentacje międzygminne - uczestnicy każdego Klubu Seniora zaprezentowali na wystawach efekty swojej aktywności podczas zajęć oraz prezentowali własną twórczość w formie występów muzycznych i recytatorskich.

Ponadto na terenie Gminy Zbuczyn została utworzona wypożyczalnia sprzętu pielęgnacyjnego i wspomagającego. Został zakupiony sprzęt m.in. wózki inwalidzkie, koncentrator tlenu, kule,

łóżka rehabilitacyjne, podnośniki, stojaki na kroplówkę, materace przeciwoleżynowe, krzesła sedes, szafki, zestawy łóżkowe do mycia głowy, krzesła pod prysznic. Z tego sprzętu korzystali i nadal korzystają mieszkańcy Gminy Kotuń.
Wartość projektu – 1 359 531,60 zł.

XIII. WSPÓŁRACA

Ośrodek przy realizacji poszczególnych zadań współpracował z wieloma podmiotami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Wśród najważniejszych podmiotów, z którymi prowadzona jest regularna współpraca należą w szczególności :

- Szkoły,
- Policja
- Kuratorzy sądowi
- Kościoły z terenu gminy Kotuń
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe
- Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach
- Polski Komitet Pomocy Społecznej w Siedlcach
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
- Centrum Integracji Społecznej

WNIOSKI

Rok 2020 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy Społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

W szczególności poprzez :

- 1) Prowadzenie aktywnej integracji adresowanej do klientów pomocy społecznej z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej.
- 2) Wdrażanie projektów w ramach środków unijnych
- 3) Tworzenie i wdrażanie programów osłonowych służących realizacji zadań pomocy społecznej adresowanych do konkretnych grup podopiecznych,
- 4) Kontynuacji lokalnych gminnych programów : w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 5) Podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększania ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.
- 6) Realizację gminnych programów skierowanych na rozwiązywanie problemów społecznych (profilaktyka i przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii)
- 7) Zwiększeniu współpracy z innymi podmiotami na poziomie lokalnym
- 8) Dalszej profesjonalizacji pracy socjalnej.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Piotrkowie

mgr Grażyna Rybak